

ВӨРЛӨН ЈУРГӨМ

Вөрлөзөм — кылөдөм јылыг

КЫВБУРЈАС

КОМІ НІГА ЛЕҘАНИН
СЫКТЫВКАР — 1930

Јуриндалыу.

лыстбок

I. Вөрлеҙәм.

Нобдинса Виттор. Бригада	5
В. Шудтәм. Вөрө	6
Ильа Ваг. Вөрүн	10
Выл Паш. Вөрлеҙығлән марш	15
Гриш Саш. Вөрө!	17
Часа Паш. Керлеҙығ Петыр	19
Тикән Колај. Студент бригада	21
Выл Паш. Вөрлеҙан феланкаын	23
Пролё Ваг. Төлын	25
Лыч. Котырөн вөрлеҙны	27
Степан Миҗ. Задаһнө тыртам	28
Выл Паш. Трактор вөрүн	29
В. Матвејев Пыс баҗлы	32
Ваг Миҗ. Вөрлеҙан частушкајас	33

II. Вөркылөдәм.

Выл Паш. Јујаслән взулыс корө	37
Гриш Саш. Пурјас кывтөны	42
Ваг Миҗ. Пурвыҗса ғыланкыҗ	44
Миҗрук Јак. Кыр жылын	46
Тит Паш Ваһ. Пур вылын кывтигөн ми	48
Лыч. Пур вылын	51
Вага Мишө. Пурјас кывтөны	52
Вөркылөдан частушкајас	55

Вөрлөзөм

Börsenform

Бригада

Зев гырыг ужжасыс уна
Социализм строитан кадө.
Быд ужын медвозын муно
Мижан ударној бригада.

Вөрлежөм—меыжыд могыс
Вожмулөн өнија кадө.
Бура мед мунас ужногыс--
Зилө ударној бригада.

Вожыв му кыпалө, ловзө,—
Сувтам щөщ гырыг жөз радө.
Некущөм ужыг ог повзөј -
Ставным мед вөлим бригада.

Нобдинса виттор.

В ö р ö!

Креҗтана,
колхозникјас —
Вөрө!
Мед вөрлеҗан
фронтным
Бокө оз кол!
Віт кубометр
быд лун
пөрөд!...
Пөрөд!
Весав!
Воль!
Уж
міјаныҗ
полө,
Сөнјасын
вірным
јөктө ..
Вөрлеҗан
нормаөс
олөм
Тыртны
ышөдө...
щөктө!

Вужяөдөё
важыслыё
кырöдам.

Ужалам ми
лун
i воj!

Саядчөм,
полөм
бырöдам...

Вогтам
штурм
боjevöj!

Важ ödjас
пыщкө
ог төрөj!

Выл олөмлы
подув
течам.

Крестьяна,
колхозникjас—
вөрө!

315
кубометрөн
вөчам!

Крестьяна,
колхозникjас—
вөрө!

Мед вөрлеқан
фронтным
бокө оз коль!

Вит кубометрөн
быдлун
пөрөд...

Пөрөд!
Весав!
Воль!

Вермытөм
жылыс
Горзёны...

Горзыглы
пльшкас
сөтам!

Америкаөс
вөтны
көсжыгim...

Көсжыгim...
Сіз-кө-і—
Вөтам!

Кулакөс
пызө
зыртам...

Тужвылыс
гадөс
гылөдам!

Вөрлезан
планнымөс
тыртам...

Кералам!
Кыскам!
Кылөдам!

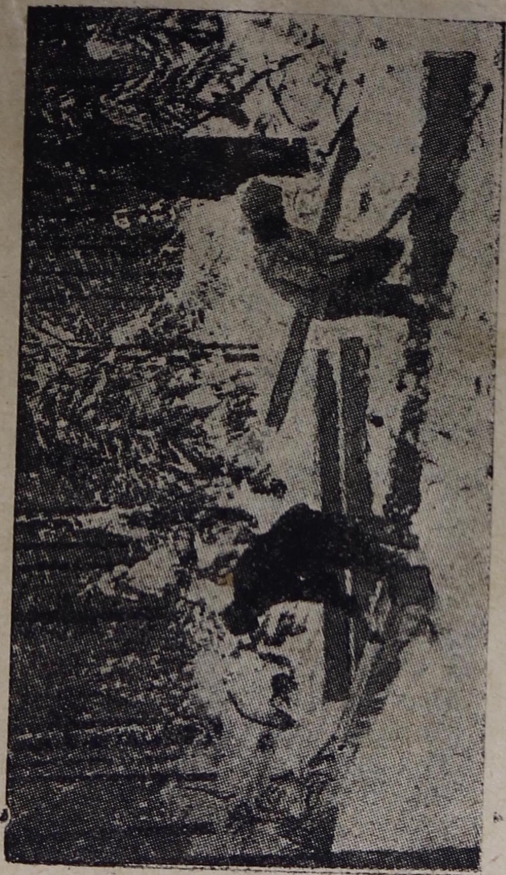

Важ ödjас
пыщкө
ог төрөј!
Выл олөмлы
подув
течам.
Крестана,
колхоҗникјас—
вөрө!
315
кубометрөн
вөчам!
Крестана,
колхоҗникјас—
вөрө!
Мед вөрлеҗан
фронтным
бокө оз коь.
Віт кубометрөн
быдлун
пөрөд!
Пөрөд!
Весав!
Воль!

В. Шудтөм.

В ö р ы н

Сулалö вөр.
Шувгё.
Скөр.
Увгöны
Тов і гожöм
Говога
Пожöмјас,
Козјас
Щапöг—
Кöсјöны
Важ моз-на
Ыжыдавны
Комі
Ужалыс
Јöз вылын...
Грыммуни
Гым!
Пу јылöз
Качліс
Лым.
Сыркмуни
Му...
Вөрлөзыс
Пөрөдіс
Пу!

Нервѣчѣны.

Кыз кер.
Таркөдчө,
Саркөдчө,
Грымөдчө...
Коді?..
Коді локтө?
Багатыр трактор
Бөр шөрті
Шыккөдө.
Возвома јаг шөрө
Міртуј.
Уј-жө кер тыра трактор,
Уј!

Мі вермім.
Тырмас, вөрөј!
Міјан вылын
Нартитчин-нын дыр.
Өні міјан јөрө
Пыр!
Ч в ов, лаңт!
Шыркоф
Ло!
І вот...
Бөр піын
Кьонгө чер.
Уна гурс морт кыи
Ҥазгө піла.
Комі парма пафта
Кувгө — ветлө
Ужалыс јөзлөн өла.

Бус—щын!
Квајт мільон да жын
Кубомер
Таво вылө
Леқома мед!
І лоө
Леқома!
Выл олөм течөмлы
Квајт мільон да жын
Кірпіч
Пуктам мі січ!
„Онө-пө течөј...
Јур вылад пөрө“...
Ті шуад-пыскылтад
Веккыдыв кыскыјас.
Ен сөрөј!
Богтчим І течам,
Абу вөт,
Вемөс.
Ужалыг војтыр
Ас вын ебөснас
Петкөдлө шемөс.
Кымын грандіоза*) завод
СССР пафта
Кыпөдіс таво
Ужалыг кі!
І ті,
Вөрпыщса
Ужалыг когыр,

Ен чотö)!
Чорыда нуöдöj
Вітвога планыдлыг
Кожмөд вотö!
    Сулалö вөр.
Шувгö.
Скөр.
Кьонгö, ызгö
Мільон чер да піла.
Зулкјөн пуö ужлөн сіла.
Тракторлөн увгём,
Вөрпу шувгём
Гудрасö пілакөд,
Черкөд...
Мі щупам выль олём,
Лептам
Сотсіалізм ыма керка.

Ілля Ваг.

Вөрлөзүглөн марш

Gija vөрлөзүгө ударникжаслы

Выл горөн јургө—гылө

Ударнөј јаг!

Збој уж тан—јагын кылө—

Ударнөј кад!

Уж мунө вөрын төвбүд чөж:

Јон вынөн војвыв мыргыс јөз

Выл олөм вөвлытөмөс течө,—

Вөр-јагын зарни леңө.

Камгө чер,

Гольгө кер:

Ми тыртам ыжыд план!

Выл Војвыв течан план!

Мильонлыс лыдпас төдө

Ударнөј јаг!

Вөр вөсна тышкө мөдис

Ударнөј кад!

Оз дугдыв камгө черлөн дор.

Вөр пөвсөд мургө трактор гор.

Быд керлөн пөрөм—камгө враглы...

Ми ыстам чолөм јаглы.

Камгө чер,

Гольгө кер:

Ми тыртам ыжыд план!

Выл Војвыв течан план!

Выл повтөм јөзөс чужтө

Ударнөј јаг!

Пеж враглыс Һещкө вужсө

Ударнөј кад!

Збој өдөн вежсө Војму бан:

Социализм ми течам тан.

Став мирас ужным мијан кылө...

Вөр-јагын јургө ылом.

Камгө чер,

Гольгө кер:

Ми тыртам ыжыд план!

Выл Војвыв течан план!

Выл горөн јургө ыло

Ударнөј јаг!

Збој уж тан—јагын кылө—

Ударнөј кад!

Уж мунө вөрын төбүд чөж:

Јон вынөн Војвыв мырөнгө јөз

Выл олөм вөвлытөмөс течө.—

Вөр-јагын зарни лезө.

Камгө чер,

Гольгө кер:

Ми тыртам ыжыд план!

Выл Војвыв течан план!

Выл Паш.

В ö р ö !

Прошвiдор кымöрјас
Öшјöмаёс јенежö.
Војтöвлөн јармöма гор.
Пöткајас лебiсны
Лунлаñö горзiгтьр
Чужан му жалiтiг сор.
Вундыёёс.
Вартöс-нын.
Сегоа-нö мыј вöчны?..
Пукавны?!
Оз щöкты кад!
Ужјасыд бара-на
Мiјанлы лооны.
Ужвылö мырөыс јöз рад.
Ужын мi чужлiмöј,
Быдмiмöј,
Сöвмiмöј,—
Сöкыдыс оз повчы кi;
Бур ужö слöјмамöј,
Гаммамöј,
Пуѳмамöј,—
Морöсын ыпјалö бi.
дöмгалам,
Ҷоңталам,
Тöв кежлö лöёöдам

Аслыным шоныджык пао.
Плајас,
Черјас ми төчитам,
Пуалам,
Вөрлеңны мед вөлім дао!
Вітвора планньмөс
Нюль воён тыртігөн,
Јортанђ,
Зільжыка вөр!
Секі, ферт, врагјаслөн
Кіјасныс луњалас,
Көт ескөн врагын і скөр.
Вөрлеңөм—
Ыжыд уж,
Вөрлеңөм—
Колан уж,
Вөрлеңөм—
Матыстас
Выл олан кад.
Збој војтыр!
Зіль војтыр!
Выл олөм течыгјас!
Кервөчны пармаө
Вьнјөртө кат!

Гріш Саш.

Керлезыг Петыр

Гожга шоныд колі,
Локтö көзыд төв.
Војтөв жвучкө—вольö—
Ывла абу чөв.

Ывла вылын пужја,
Муыс кушмөма.
Петыр дафлөн ужјас
Кызыс ештөма.

Кер кыскавны мөдө
Кажны Петыр воз!
Куф-лун шөјтө, жөзө—
Лөгөдө пу доф.

Војын оз-і куңгыв
Уфны сьлөн сін...
сумвывгыс оз вунлы
Кер кыскаланін.

Выдлун гоз-мөд шажтөн
Богтас сетыг өм,—
Тақик Петыр кајтө
Гөтырыслы төн.

Мыјөн пукгас төлыс—
Лоө төвга туј,
Пыр дофдала вөлөс,
Нөтi ог виқ жуј.

додјас вöчi вьлöс;

Пуалi вьл чер...

Зiбја пожöм вöрыс

Леза уна кер.

Гöлöм мортлөн пуö,

Нöтi оз ов чöв:

Јагö кыскö-нуö...

— Кор-нын воас тöv.

Часса Паш.

Студент бригада

Петім рытын Москва карыс,
Лебзё појезд—уклад вын.
Быгласёмён пышјё жарыс
Пујас костёд гудыр щын.

Пыщјё пуыс бөрлань лыдтём,
Бытё вөтлө најос плетъ,
Коді бара тамда быдтём
Појом керјас, лөмпу бедъ.

Вагон пыщкын өні мјан
Кісгө помга ыланкыв.
Мөдімө мі комі піјан
Вөрлеңығлы отсаоны.

Лөктім регыд чужан муё,
Сафмөм қікөң қугыль јағ,
Јежыд барак быдмөм здукөн,
Бытё зерөм бөрын щак.

Термасёмөн, мед оз гормы,
Муртса гојны ештө тан,
Тыртө мужік асөыс норма
Медым вежны олөм бан.

Сунщікагө червом улын
Гөгрөс појом, қурыд коз.

Индас места кыштөм пулы
Вадор дорө вөрпромхоз.

Наржалоны ыжыд нурөд
Жебыд вөвјас козпу дін.
Мытчыгіс-һин кытөн сурө
Тракторјаслөн југыд өін.

Міјан могным тащөмінын
Сетны јөзлы төданлун.
Мырсам лунтыр војтыр дінын,
Ыжыд ужын оз лок ун.

Тікөн Кољај.

Вөрлезан Фельанкаын

Пожомјас журнысö лептöмаг вылö,
Ловѣöма Комі му шөр.

Јаг шöрын черјасөн кашкөдчөм кылö:
Комі јöz вöчöны кер.

Њажгöны пiлајас, пöрöны пурјас—
Öтувја ужлөн ем вын.

Тырöны керјасөн, шпалјасөн јујас.
Војтырлөн гөлöмныс пым.

Јуж тужöд трактор вöv ружтöмөн мунö,
Кашкөмсö паскөдö тöv;

Ужалö дугдывтөг, војö i лунö,
Ас выннас вежö го вöv.

Јаг шöрын јуркјöдлö гажаа гылöм,
Бригада ужалö сен.

Ужлөн шы вөр пöвсöд паскалö ылö...
Фельанка мырмыгөн щем.

Комі јöz аслыныс повтöм јон ужөн
Тыртöны вiтвога план.

Јанöдам та кадын кодi дыр уѣö,
Вөтлам, код торкалö тан.

Öтувја зiль ужөн топавлöм венам,
Ловѣöдам Војвывса крај.

Комі морт, öні мог зев ыжыд тенад:
Вөрлеңны пыр-жө те кај.

Öтувјөн ставөн ми кајамөј јагө,
Уж вылө ки абу кын.

Быд пулөн пөрөм мед падрмөдө врагөс—
Пазөдө сылыг пез вын.

Медым-жө выль ужным қірдалас јара,
Вөрлеңыо, дөрөмсос пуж!

Tödac med СССР-өс мугарыс,
Кытөні вескөдлө уж!

Выль Паш.

Т ö л ы н

Небыдiк шебрасөн
Шонтыгö муыс,
Зев жежыд ешкiнö
Пөрöма куыс.

Кöзыдыс трачкöдчö
Стенын да стынjын,
Кок улын зуркöдчö
Шавjалан лымjыс.

Пукöи ме батököd
Карколы доддö,
Јуковтiм сугедкöd
Пармаö вөрö.

Гырысјас вöчöны
Шпалјас да керјас.
Җiжгöны-швачкöны
Пiлајас, черјас.

Лым вылö бурскыгö
Мiча кыз пожöм.
Кералам увјассö,
Ужалам чожа.

Бергöда Каркоос,
Лөгöда доддöс.

Пуктасны керјассө
Тыртасны дөддөс.

Јі тујјас лөгыддө,
Голькөөдам—мунам.
Кык-кујім керјасөз
Каркокөд нуам.

Катышщө воас-да,
Сөмын-нын јөткышт.
— О, карко, тыртөгыд
Ödjö бөр рөгтышт!

Пролө Ваг.

Котырөн вөрлезны

Ордымөд сук вөрө пыра,
Нумјалан чужөмпөн бан;
Гөлөмөј четчалө радлө,
Міјан-өд бур гажыс тан.
Төдсаөг татчөсса пујас

Важысаң, ічөтсаң мем.
Мајбырөј пожөмјас, козјас
Лувгөны кольөны нем.
Котырөн вөрлезны кајам,

Оз повзөд көзыд да лым.
Уна кер јудодө вајам,
Вөрлезөм сөвмөдө вын!

Лыч.

Заданъё тыртам.

Ставён, вај, дугдывтөг кер да шпал вөчам,
Вој мулөн озырлун—вөр.

Выль олём југыдөс, сөстөмөс течам...
Ужалыс, зілжыка вөр.

Везкыда повтөг ми воҗланё мунам,
Орјөдлам важ гамлыс вез.

Торкалыс враҗаслы чорыда шуам:
— Бокөжык туж шөрыс кеж!

Ужалыс војтырлөн олөмыс бурмө.
Ҷірдалё гөрд рөма плаг.

Ставмувыв враҗаслөн олөмыс рушмө,
Мырғыслөн чорзё јон шаг.

Ставён, вај, дугдывтөг кер да шпал вөчам.
Војмулөн озырлун—вөр.

Выль олём југыдөс, сөстөмөс течам...
Ужалыс, зілжыка вөр.

Степан Міҕ.

Трактор вöрын.

Гажа вöрын
Мунö гы,
Јагјас шöрын
Кылö шы.

Јона мургö
Тöдчö вын:
Трактор жургö—
Пыщкыс пым.

Тујыс вескыд,
Бытö бор:
Сылы вескоф
Гöкыдтор.

Трактор кыскö
Кыксо кер...
Гора баксö,
Бытö скөр.

Чолöм сылы
Ыстö вөр...
Шувгö, сылö
Парма шөр.

Вöрын кылö
Мургöм јон.

Трактор вылын
Ужлөн зон.

Оз шу кывсö
Унапöв:
Сылыг кывзö
Уклад вöв.

Вöрыс увгö,
Шувгö кöж.
Трактор жургö
Суткі чöж.

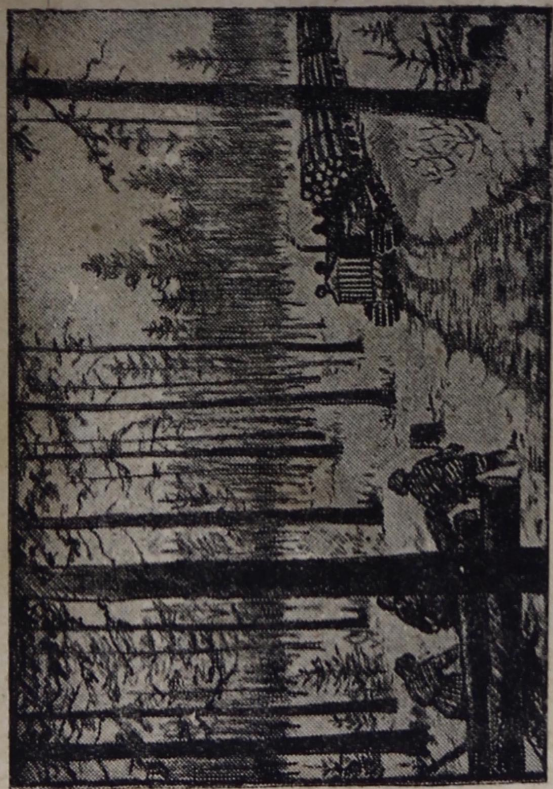
доддö течыö
Оз тöд муз;
додјас ректыг
дыр оз уэ.

Ужыг полöм
Абу тан:
Тыртны колö
Сетöм план.

Трактор, жургы,
Жургы—сыв...
Гора мургы,
Ылöз кыв.

Веж те эікөз
Војму бан.
Лок щöщ өіктö—
Колан тан.

Выл Паш.

Тракторын вөр кыскалбны.

П Ы С Б А Т Ы

Батё, мун вай ödjö вөрө,
Вөр помыг—озырлун.
Шпал да кер сен уна вөчөј,
Ен сормы öтi лун.

Тырмас јуан празник вөчны.
Тырмас шатлавны лун-лун.
Тырмас кодјурөн век пеэны,
Ödjö, батё, вөрө мун!

В. Матвејев

Вөрлөзән частушкајас

Гажажыка ворс те, бајан,
Мыјнө гөлөсыд зев нор?
Брігадаөн вөрө кајам,—
Сувтам пјатілетка дор.

Гетамөј мі өтї шпалөн,
Медым лоас „Комі танк“.
Ужыс вөрын мунө өдјөн...
Тыртамөј вөрлөзән план.

Промышленност өдјө кыптө,
Сіјө збыль-өд—абу вөт.
Вөрлөзөмөн воҙө јөткам,
Содтам нөшта ужлыө өд.

Комсомољеч кын ворсө
Југыд дора лечыд чер.
Леҙамөј мі төвбыд вөрсө—
Норма дорыө унжык кер.

долыджыка ворс те, бајан,
Гажөд менө, гөлөмшөр.
Брігадаөн вөрө кајам—
Уна леҙам шпал да кер.

Лечыд черөј кын ворсө,
Јурын долыд—абу шог.

Тыртам норма, вӧчам вӧреӧ—
Сіјӧ міјан ыжыд мого.

Нормаыг-кӧ унжык леҗам,
Сіјӧ нӧшта лоас бур.
Кулаклы сек јурас зургам,
Шпал чуркаӧн—озжык дур.

Піла вазгӧ, ылӧ гажа,
Нынӧм—кӧт-і пуыс кын.
Ӧтув ужавны зев гажа—
Ӧгувтчӧмын унжык вын.

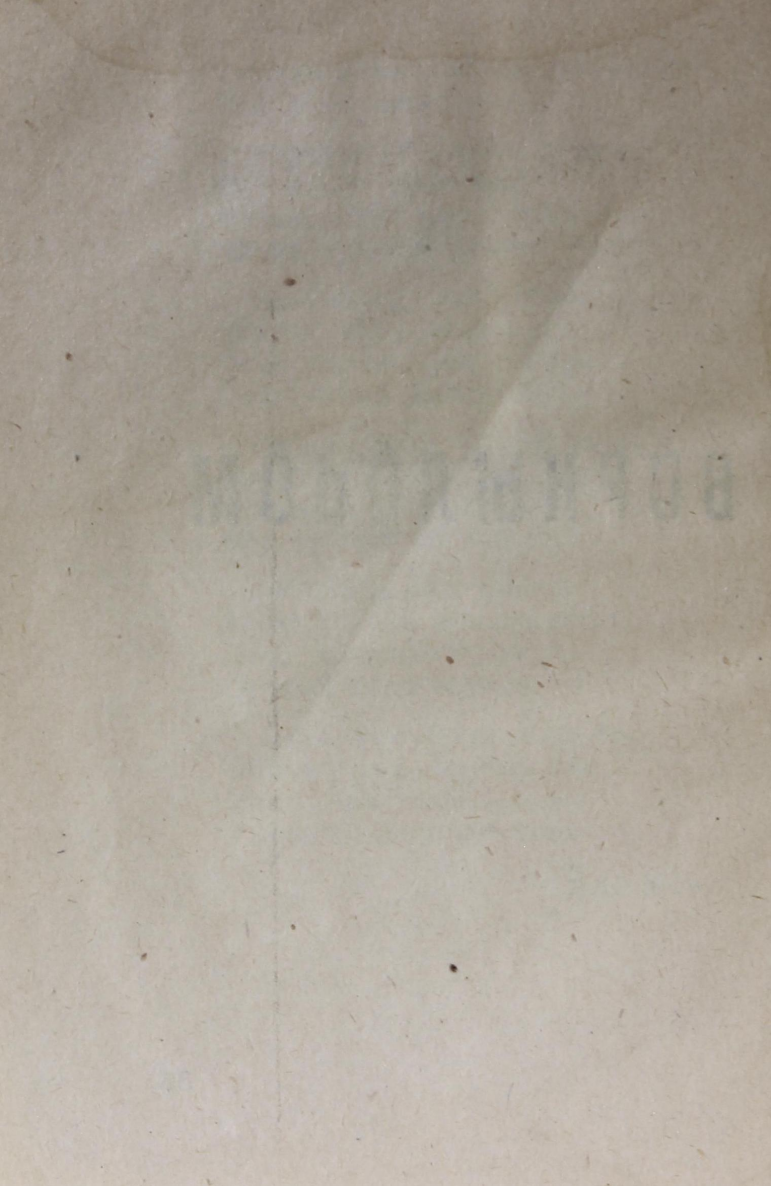
дофсув улын лымјыс ылӧ,
Мојдӧ туж бокин җор коз.
Рытын ылӧм јургӧ ылӧ,
Вӧркеркаын шојтчӧ јӧз.

Индустрија ӧдјӧ кыптӧ,
Јонмӧ Војвыв муным, зон.
Воҗӧ ӧдјӧнжыка јӧткам—
Гетамӧј гӧрд ешелон.

Ваӧӧ, гажажыка ворс те,
Вӧрын гажа—мајбыр тан,
Уна леҗам тӧвбыд вӧрсӧ,
Тыртамӧј вӧрлеҗан план.

Ваг Міт.

ВÖРКЫЛÖдÖМ

Јујаслөн візулыс корö

Окалö тувсовја шонді,
Морöсöс öһöдö, шонтö.
Гöлöмгаһ горöда ғывны,
Војвыв му кутас мед кывны.

ҺімкоҒағ, һімкоҒағ тулыс;
Јі ешкын кулышт, вај, јулығ.
Ердвывјас лымулығ вогты...
Војтырöс һімкөдны богтчы...

Тулыс, те выльторјас вајан,
Гіктјасығ-гіктјасö кајан:
Кыпöдан вьль ужö јöзöс.
Му јөрö вогталан öҒöс.

Окалö тувсовја шонді,
Морöсöс öһöдö, шонтö.
Гöлöмгаһ горöда ғывны,
Војвыв му кутас мед кывны.

*

* * *

Тулысыд ғырығ уж лөгөдö,
Јöз вылö пунктö вьль мог.
Уж вылö быдөнöс кыпöдö,
Шуö—ен жујјав, бур вок.

Лунвывгань пөткајас локтігөн
Му вылө петöны јөз;
Тувсовја вавізув јөктігөн
Кылөдчам мј тулыс чөж.

Му вылын, ју дорын, јагјасын
Гыöны уна гурс морт...
Вь олөм кыпөдан кадјасын
Уэны оз поэ, дона јорт!

Талунја мог менам—кылөдчөм;
дазтыгам сек кешлө мј.
Та кадын мјгтөм зев дышөдчөм...
Гинјасгыд киггө мед бј.

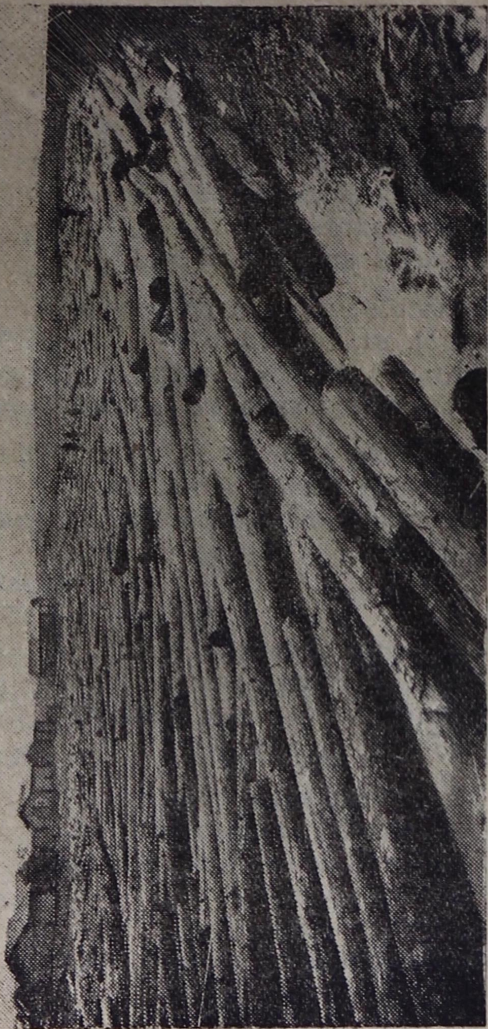
*

* *

Ју дорын голвиқöны керјас,
Он суэ те гиннад пом-нј дор.
Сен лунын југјалöны черјас,
Јон гылөм гөвкјалө рытгор.

Бригада пурјас сені вөчө...
Том вына јөзлөн пуө уж.
Быд мортлөн бангыс летчө пёгыс,—
Кад колны оз поэ öтј суэ.

Ул керјыд том јөз кын вөрө:
Ферт, öтув ужын төдчө öд.
На бөрса быдөн каяө вөрө...
Вөр јујас дорын јөзыс гөд.

Молльон кылӧрчӧм

*

* *

Багырјас вөчөдны,
Брөднјас лөзөдны
Воис-нын кад.
Шыбитөј ојбыртө,
Бригада котыртөј,
Ужјасын коргөј выль лад.

Колхозөн, грездөн да сиктөн,
Петөј, вај, кылөдны вөр...
Ештытөз ен локтөј бөр:
Сувтлытөг Кардорөз кывтөј!

Кылөдчөм вылө ми бетам став вын;
Ордјыгөм быдлаын вогтам.
Уж вылө сөлөмным мијан пыр пым...
Повтөм өд сөкндтор бостас.

* * *

Ен кывзөј кулаклыг ти—
Көрталөј сылыг пеж ки;
Котырөн тупкө пеж горшсө,
Мед секи пиһагө, јортчө.

Гөль јөзлөн котыртчөм,
Средһаккөд јон јитчөм:
Лоө кулакыдлы—чорыд кулак!
Колхэзө зырөдам,
Кулакөс бырөдам...
Олөмыг весалам сөгмөм важ щак.

Кулакыд суу:
другөн оз уг—

Самагө быдлаө, трукстыд.
Сіјө оз віз,
Лоас зік сіз:
Пөдтам,—мед оз торкав ужлы.

Выл Војвыв до, өм
Уна вын корө...
Вынјөрјас жалиттөг ми—
Војвылын өзтам выль бі,
Медым врагјаслөн подулыс пөрө.
Вөрлезөм-кылөдөм
Медыжыд мой,—
Сы жылыг быдөн ми төдам.

Жујјалөм бырөдам,
Туж вылыг јог
Весалам...
Сөстөм туж куза ми мөдам.

Керјөн ми гөллунлы чорыда вартам,
Шпалјөн ми кольскөптам враглы,
Вөвлытөм подулөн выль овмөс гартам.
Аттьө ми шуам вөр-јаглы.

Окалө тувсовја шонді,
Морөсөс өңөдө, шонтө.
Гөлөмгаң горөда бивны,
Војвыв му кутас мед кывны.

Выл Паш.

Пурјас кывтөн

Шондыс вөр сајыс
Петіс нуға,—
Ворсіг моз мытчөдіс
Ыргөн плеш.
Кывтөны пурјас
Ежва ју куға,
Лептагө
Пурнырын греб.

Ежваыс вільд,
Ежваыс гыльд,—
Пур міјан ісковтө
Саріқлаң пыр.
Та кадын кокңіа
Кыпјалө морөс,
Воқлаңө кывтны
Пуө пөг вір!..

Јон сылөм пурывсаң
Мылаа кылө,
Шылкмуни ју јывсаң
Ужыслөн гор...
Сөлөмыс нуркјөдлө
Кыркөщјас сајөз,
Чожаа нуркјөдлө
Јөла шы сор...

Војвывганъ чорыда
Пөлалө тöлыс,
Берегө һаналө
Міјанлыг пур.
Војтöлыг ог полөј,
Кутчиглам — волөј!
Песовтам öтувјөн
Шөрлаңө пур!

Гріш Саш.

Пурвывса Ғыланкыв

(Поэо ывыны „Сама садик я садила“ моз).

Пурјө сөлім,
Кывтны мөдім...
Јургы мыла ғыланкыв.
Ыргөн горөн,
Визыв шорөн
Војвыв сынөд пөвсті кыв.

Веслө гурскө,
Васө вурө.
Јуыс ғыа, абу чөв.
Төлыс пөлтө,
Паныд өвтө,
Бытө чөскыд пөжөм јөв.

Ғылы паныд,
Суғгө ғамныд...
Војтыр, веккөдамөј пур;
Оз лас косө,
Вундө ғысө,
Кызі лечыд дора пурт.
Шонді шонтө...
Пурјас помтөг
Гөргөн-бөргөн кывтөны.

Кыз тај җоҗог
Чукөр лебө,
Сиҗ-жө пурјас шлывгөны.

Шпалын, керјын
Вожвыв мулөн
Уна, уна выјим вын.
Сіјө содтө
Олөм өдсө
Кыптө Вожвыв крајлөн вын.

Пуркөд кывтө,
Важса ңылөм,
Чізыр олөмыслөн ңујт:
Пурјыс вогтө,
Щупө вестө,
Вөвтөм кадлы зумыд туј.

Огө уҗөј,
Огө шуҗөј,
Бригадаөн кывтам ми.
Чепгө вынным,
Чорҗө сөнным,
Гөлөм јопкө,—тырыс би
Пурјө сөлім,
Кывтны мөдім...
Јургы мыла гыланкыв...
Ыргөн горөн,
Візыв шорөн
Вавыв сынөд пөвсті кыв.

Ваг Мит.

Кыр жылын

Gödög,—щөгөг кымөрјас.

Вежөг,—полтчөмаөг пожөмјас,

Њебыд,—шоныдөг төвнырјас.

Мыла кыпыдөг горшыјас.

Ју бердгањ жуҗыд кыр жылын,

Керлеқан катішщө вылын

Жуоны унаөн јөз,

Јөз гажнас гажмөма коз.

Гералам... Горњіјас кылө:

Ју ворјөд мунө зев ылө...

Ужалөм пуөмөн пуө...

Ужалыг војтырыс жуө...

Чер банөн пу бокө кьонгө...

Пурјасан көлујыс содө;

Гурјаын песөны һөр

Кљачавны сортөвөј кер.

Ужалө,—кольлектив збітчө.

Ас воғын могјасөн пуктө

— Косө мед һіөті кер,

Кылөдны став леқөм вөр.

Віт вога план өdjө тыртны,

Њоль воөн олөмө пөртны.

Лөгөдны олөмсө выльөс,

Бырөдны важ колөм мыльөс.

Мітрук Јак.

Вёчоны лотовка

Пур вылын кывтiгөн мi

Шпынжалө
Талунја лун;
Му вылын
Розјалө су!
Горөдлам
Öтвылыг мi
Гылыштны,—
Бур муса пi!
Чужөмрым
Ставнымлөн гөрд,
Вiт восө—
Нюль воө пөрт!
Зевтыштлы
Јонжыка сөн—
Вөрлезыг
Лөдсалышт өд!
Оз-на-өд
Ежваыс јам;
Абу-өд
Олан ру рам!
Ордјыгам,—
Кылөдам вөр
Кардорөз...
Сетыгаң бөр.
Став Сојуз

Пагтаыс жар,
Сөлөмныс
Ставныслән жар.
Олөмө
Пөртөны
Витвога план!
Бугылас врагјаслы
Керјасөн сан.
Med відласны
Міјанлыг вын,
Сојјасным
Абу-өд кын!
Термаөј
Кылөдны,
Моз сүөд ар.
Ударныкјас,
Ва вылын гаж!
Каҗывлам:
— Мыј колы важ;
Өд олөмлөн
Кывјасыс суг
Пур костө
Оз-на-өд уг!
Пурвылын
Кывтігөн ми
Гажөдчам—
Серамјас тыр!
Төвнырыг
Полөмјас
Бырөма пыр.

Оз лыстлы
Вежгыс
Когавны пур—
Оз вермы!
Он мiжанкөд дур!
дурмас-кө
Төвнырөн ва
Пур бөжын
Якөрыс даг;
Лотовщiклөн
Оз лапныт өин!

Тiт Паш Вань.

Пур вылын

Колтаһн савкһитчһс шондһлһн југһр,
Сыктывлһн морһсыс ҙһрдалһ.
Ыргһнһн банжһма јон пожһм чукһр,
Норһма вадор бад—вугралһ.

Лһнһма Сыктывтһ кер пурјас шлывгһны...

Југһрыс шондһлһн
Луд вылыс лысвасһ кокалһ.
Бһнјасһн пурјасһј кывтһны,
Шондһыс мһжанһс окалһ.

Вһрлеған ужјассһ

Мырғыс јһз тырталһ,
Ужјасас кылһ-һн укладшы гор;
Мырғыслы быд керјыс тыдалһ
Выл нога олһмлһн тор.

Вавһзыв зев јара швучкһ...

Керпулыс аснырсһ венһ,
Чукылтһ кыркһщһ кучкһ.

Кад воас

доғдалам вавһзыв, тенһ.

Важнога олһмлы пом ҙһкһҙ, воас—

Вһр дорын мыргһмһн

Лөгһдам јон кабыр

Важыслы зургыны.

Регыд-һн вожывным кһрт гырка лоас,

Выл шыјас кутасны јургыны...

Лһч.

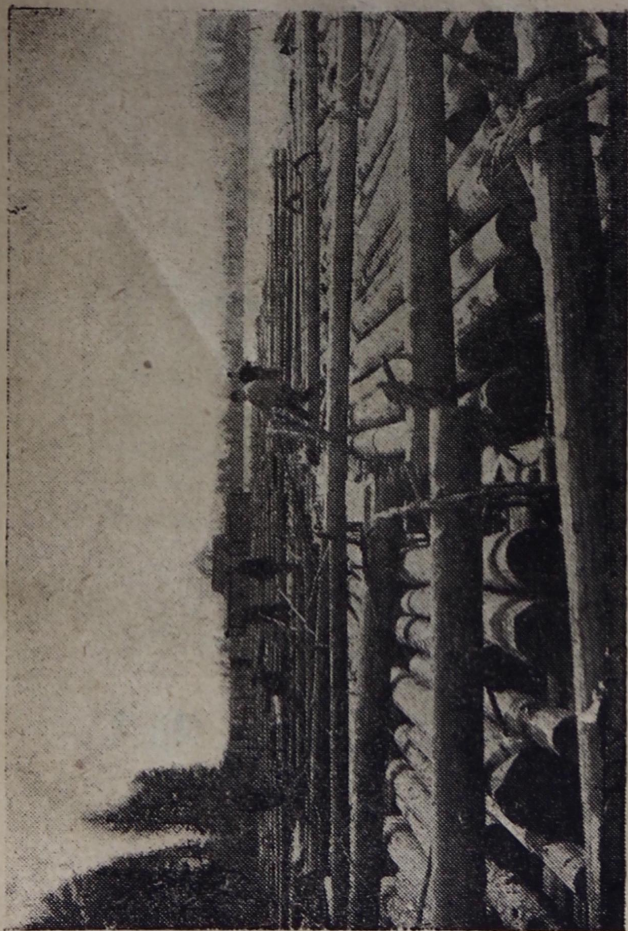
Пурјас кывтöны

Југыд Ежвавыв,
дона Ежвавыв
Југјас шывгöны
Увлаң, саріцлаң.

Матын, набöргань,
Пурјас кывтöны,
Југјас туж вылö
Најö вежгöны.
Пурјас мічаöг,
Сера дораöг,
Бытö чачајас
Посні чельдлөн.

Сені гребјасыс
Кывмөн зуртöны,
Ывла ворсöмлы
Сылöм содгöны,
Ежва ју вылын
Гажа овны зев.
Оз ков нинöмыс
Сені шогöны.

Шонди југöрнас
Гөгөр савкјалö,
Езыс ва вылын
Сіннас серöдчö.
Посні черјас
Ваын ворсöны,

Пур вылын.

Ассыс долыдлун
Jöзлы кыскöны...
    Оті пур помын
    Машö пукалö,
    Ассыс жургисö
    Чуьнас малалö,
    Небыдичика
Кöса гарталö,
Вöснi гөлöснас
Сылö-чувкјалö...
    Гөлöс Машöлөн
    Ылö горалö,
    Ежва ју вывті
    Вөрлаң норалö...
    Пурјас кывтöны,
Пурјас летчöны
Візыв Ежваті
Паккыд саріқлаң...
    Комі ужалыс,
    Керјас кылөдö,
    Зіла бурмөдö
    Ассыс олөмсö.

Вага Мишö

Вөркылөдән частушкаҗас

Оз ков меным шоныд шалыс,
Оз-нын кынмы өні жур.
Менам верөс керҗыг, шпалыг
Вөчө ыҗыд лотапур...

Кор-нын таяо пагкыд курҗа
Во тас агзыс пагкыд вом.
Кодыр вөрзас татыг пурҗа,
Мөдөдчасны ныв і зон...

Пурнөр песө Шуни Кола,
Богтө гоз-мөд шайтөн дон...
Тенө таво, Ратнык Кола
Пурнад кывтны мөдан он?..

Вожыв муыд уна вөра
Сижөс виҗны суҗгас гам.
Локтө керкылөдан пөра.
Ужын көсјөм мед оз јам.

Зарни тулыс бара воіс,
Лунјас гажа, шондібан...
Верөс кер пурјавны каіс—
Тыртө овмөс течан план...

Кулак ергө, јенлы кевмө,
Med di вылө козмас пур:
„Госпофөј те вына јенмөј,
Вөч мем тащөм ыҗыд бур„!...

Те кулак ен кыскав горштö,
Косö оз кол öтi кер...
Льскног ужнад ен зев ворс те,
Петкöдлам ми теныд шер...

Ежва куза пурја кывтö
Синмыс лотсманыслөн јог.
Пур-кö кежö вескыд вылö,
Горöдö: „налево нос“!..

Нывјас, зонјас гажтö корзны
Пурјөн кывтиг позö век:
Позö бывны, позö ворсны,
Позö јöктыны щöщ сек...

Четчы, четчы, мокаст, Парö!...
Мыј-нö узан куз лунтыр?—
Мöдам аскі Војвыв карö...
Лотовкаөн кывтам пыр.
